

Vlada Republike Hrvatske

**Pregovaračko stajalište Republike Hrvatske
za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji
za poglavlje 9. "Financijske usluge"**

Zagreb, 28. ožujka 2007. godine

**MEĐUVLADINA KONFERENCIJA O PRISTUPANJU
REPUBLIKE HRVATSKE EUROPSKOJ UNIJI**

PREGOVARAČKO STAJALIŠTE REPUBLIKE HRVATSKE

POGLAVLJE 9. - FINANCIJSKE USLUGE

I. SAŽETAK PREGOVARAČKOG STAJALIŠTA

Republika Hrvatska prihvaća pravnu stečevinu Europske unije (EU) obuhvaćenu poglavljem 9. "Financijske usluge" kakva je na snazi 1. siječnja 2007. godine, te je spremna ostvariti njenu punu provedbu do pristupanja EU. Za potrebe priprema za članstvo, Hrvatska u ovoj fazi smatra 2009. godinu ciljnom godinom svog pristupanja EU.

Republika Hrvatska zahtijeva da se kreditne unije koje posluju u Hrvatskoj, zbog određenih društvenih potreba za jednostavnijim oblicima financiranja, te Hrvatska banka za obnovu i razvitak, zbog njezinog specifičnog načina poslovanja, trajno isključe iz primjene svih odredbi koje se u okviru direktiva EU odnose na kreditne institucije.

II. ZAKONODAVNI I INSTITUCIONALNI OKVIR

Temeljni propisi Republike Hrvatske koji uređuju područja obuhvaćena poglavljem 9. "Financijske usluge" jesu Zakon o bankama (NN 84/02, 141/06), Zakon o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga (NN 140/05), Zakon o Hrvatskoj narodnoj banci (NN 36/01, 135/06), Zakon o investicijskim fondovima (NN 150/05), Zakon o kreditnim unijama (NN 141/06), Zakon o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN 49/99, 63/00, 103/03, 177/04), Zakon o obveznim osiguranjima u prometu (NN 151/05), Zakon o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (NN 138/06), Zakon o općem upravnom postupku (NN 53/91), Zakon o osiguranju (NN 151/05), Zakon o platnom prometu u zemlji (NN 117/01), Zakon o preuzimanju dioničkih društava (NN 84/02, 87/02, 120/02), Zakon o računovodstvu (NN 146/05), Zakon o reviziji (NN 146/05), Zakon o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima (NN 53/91), Zakon o stambenoj štednji i državnom poticanju stambene štednje (NN 109/97, 117/97, 76/99, 10/01, 92/05), Zakon o trgovačkim društvima (NN 111/93, 34/99, 121/99, 118/03), Zakon o tržištu vrijednosnih papira (NN 84/02, 138/06), Zakon o upisniku sudskih i javnobilježničkih osiguranja tražbina vjerovnika na pokretnim stvarima i pravima (NN 121/05), Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06 i 141/06), Stečajni zakon (NN 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 197/03, 187/04, 82/06) te Ovršni zakon (NN 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05).

Zakonodavstvo Republike Hrvatske u spomenutim područjima u određenoj je mjeri već usklađeno s pravnom stečevinom EU. Veće neusklađenosti postoje u dijelovima koji se odnose na tržište vrijednosnica i investicijske usluge, te infrastrukturu financijskog tržišta. S druge strane, propisi koji se odnose na banke, financijske konglomerate, osiguranje i mirovinske fondove već su se usklađivali s pravnom stečevinom EU te je kod njih prisutan manji broj neusklađenosti. U dijelu koji se odnosi na poslovanje kreditnih institucija i društava za osiguranje pravna stečevina EU se značajno izmijenila krajem 2005. i tijekom 2006. godine usvajanjem izmijenjenih i dopunjenih direktiva EU s kojima se hrvatski propisi

moraju uskladiti (Direktiva 2005/68/EZ o reosiguranju te Direktiva 2006/48/EZ o osnivanju i poslovanju kreditnih institucija i Direktiva 2006/49/EZ o adekvatnosti kapitala investicijskih tvrtki i kreditnih institucija).

U Hrvatskoj postoji odgovarajući institucionalni okvir za provedbu pravne stečevine u ovom poglavlju. Za provedbu pravne stečevine u prvom su redu nadležni Hrvatska narodna banka (HNB), Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (HANFA), Ministarstvo financija (MF), Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (DAB) te Središnja depozitarna agencija (SDA). Usklađivanje s pravnom stečevinom u ovom poglavlju stoga ne zahtijeva osnivanje novih institucija, već samo nastavak jačanja administrativnog kapaciteta unutar postojećih institucija.

U cilju postizanja pune i učinkovite primjene pravne stečevine do pristupanja EU Hrvatska će nastaviti s daljnjim usklađivanjem zakonodavstva i jačanjem svoje administrativne sposobnosti. Aktivnosti i mjere koje Hrvatska u tom smislu planira poduzeti opisane su u poglavlju III, dok je vremenski raspored usklađivanja zakonodavstva s pravnom stečevinom EU prikazan u Prilogu 1.

III. USKLAĐIVANJE ZAKONODAVNOG I INSTITUCIONALNOG OKVIRA S PRAVNOM STEČEVINOM EU

III. a. Banke i financijski konglomerati

Republika Hrvatska je najvećim dijelom usklađena s pravnom stečevinom EU koja se odnosi na poslovanje banaka. Propise kojima se regulira **osnivanje i poslovanje kreditnih institucija** čine Zakon o bankama, kojim se uređuje poslovanje banaka i stambenih štedionica, Zakon o stambenoj štednji i državnom poticanju stambene štednje, kojim se uređuje poslovanje stambenih štedionica, dok je Zakon o štedno-kreditnim zadrugama (NN 82/02) uređivao poslovanje štedno-kreditnih zadruga do usvajanja Zakona o kreditnim unijama (NN 141/06).

Važeći Zakon o bankama usvojen 2002. godine najvećim je dijelom bio usklađen s pravnom stečevinom EU kojom je bilo uređeno osnivanje i poslovanje kreditnih institucija do usvajanja Direktive 2006/48/EZ. Hrvatska će se uskladiti s novom Direktivom 2006/48/EZ o osnivanju i poslovanju kreditnih institucija u I. tromjesečju 2008. godine usvajanjem Zakona o kreditnim institucijama.

Krajem 2006. godine doneseni su Zakon o kreditnim unijama te izmjene i dopune važećeg Zakona o bankama, čiji je cilj bio uklanjanje neusklađenosti s pravnom stečevinom EU u području poslovanja štedno-kreditnih zadruga. Postojeće štedno-kreditne zadruge morat će odlučiti da li nastaviti poslovanje u bitno ograničenom rasponu usluga kao kreditne unije, a sukladno Zakonu o kreditnim unijama, ili će uz povećanje kapitala i usklađivanje s određenim bonitetnim uvjetima nastaviti svoje poslovanje kao štedne banke regulirane Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o bankama koji će biti na snazi do donošenja Zakona o kreditnim institucijama u I. tromjesečju 2008. godine. Od institucija koje će htjeti nastaviti svoje poslovanje sukladno izmijenjenom Zakonu o bankama zahtijevat će se povećanje kapitala, kao i usklađivanje s bonitetnim zahtjevima Zakona o bankama.

U području **adekvatnosti kapitala kreditnih institucija i investicijskih tvrtki** potrebno je daljnje usklađivanje važećeg Zakona o bankama i Zakona o tržištu vrijednosnih papira s novom Direktivom 2006/49/EZ o adekvatnosti kapitala investicijskih tvrtki i kreditnih

institucija. Važeći Zakon o bankama te Odluka o adekvatnosti kapitala banaka (NN 17/03, 120/03, 149/05) najvećim su dijelom već usklađeni s prethodnom Direktivom 93/6/EEZ o adekvatnosti kapitala investicijskih tvrtki i kreditnih institucija. S druge strane, Zakon o tržištu vrijednosnih papira po prvi put će se usklađivati s pravnom stečevinom EU iz područja adekvatnosti kapitala investicijskih tvrtki. Usklađivanje s odredbama vezanim uz adekvatnost kapitala kreditnih institucija izvršit će se usvajanjem Zakona o kreditnim institucijama slijedom Odluke o Planu izrade nacrtu prijedloga Zakona o kreditnim institucijama kojim se implementira Direktiva o kapitalnim zahtjevima koju je 5. lipnja 2006. godine donio Guverner Hrvatske narodne banke. Akcijski plan slijedom navedene Odluke predstavljen je Europskoj komisiji u srpnju 2006. godine. Adekvatnost kapitala investicijskih tvrtki uskladit će se s odredbama Direktive o kapitalnim zahtjevima usvajanjem novog Zakona o tržištu vrijednosnih papira u II. tromjesečju 2008. godine. Dodatno reguliranje adekvatnosti kapitala investicijskih tvrtki i kreditnih institucija izvršit će se donošenjem pripadajuće podzakonske regulative temeljene na spomenuta dva nova zakona.

Usklađivanje hrvatskog zakonodavstva s Direktivom 2000/46/EZ o **institucijama elektronskog novca** izvršit će se usvajanjem novog Zakona o institucijama elektronskog novca u I. tromjesečju 2008. godine, kojim će biti određeno i nadležno nadzorno tijelo za institucije elektronskog novca.

Iako Zakon o osiguranju i Zakon o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga sadrže određene odredbe vezane uz suradnju i razmjenu informacija domaćih i inozemnih nadzornih tijela, u Hrvatskoj ne postoji zakonodavni okvir kojim bi se regulirao **dodatni nadzor financijskih konglomerata**. Usvajanjem Zakona o financijskim konglomeratima u III. tromjesečju 2008. godine u hrvatsko zakonodavstvo transponirat će se odredbe Direktive 2002/87/EZ.

U Hrvatskoj postoji službeno priznata **shema osiguranja depozita** sukladno Zakonu o osiguranju depozita, a kojom upravlja Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (DAB). Propisima je utvrđena obvezatnost članstva u sustavu osiguranja depozita za sve banke i stambene štedionice, financiranje fonda putem *ex ante* prikupljenih premija od strane navedenih institucija te su definirane fizičke osobe čiji su depoziti do razine od 100.000 kuna (cca 14.000 eura) osigurani shemom. Shemom nisu pokriveni depoziti pravnih osoba, štedno-kreditnih zadruga, ne postoje pravila za određivanje potraživanja deponenata prema banci, kao niti definicije zajedničkih računa i osiguranog pokrića po zajedničkim računima. Isplata deponenata pokreće se, sukladno shemi, u slučaju objave stečaja banke ili stambene štedionice. Hrvatska će uskladiti postojeće propise vezane uz sheme osiguranja depozita s Direktivom 94/19/EZ usvajanjem novog Zakona o osiguranju depozita u I. tromjesečju 2008. godine.

Financijska izvješća banaka i njihovih podružnica regulirana su Zakonom o bankama, Zakonom o trgovačkim društvima i Zakonom o reviziji. Sve kreditne institucije dužne su sastavljati financijska izvješća sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, a financijska izvješća banaka i stambenih štedionica podliježu reviziji i javnoj objavi. Hrvatska narodna banka propisuje kontni plan za banke i stambene štedionice, kao i oblike financijskih izvješća za potrebe nadzora poslovanja te rokove za objavu njihovih revidiranih financijskih izvješća. Budući da u postojećoj regulativi postoje neusklađenosti vezane uz objavu financijskih izvješća podružnica kreditnih institucija, iste će se otkloniti usvajanjem novog Zakona o kreditnim institucijama u I. tromjesečju 2008. godine.

Procedure koje se odnose na **reorganizaciju i likvidaciju** banaka sadržane su u Zakonu o bankama, Stečajnom zakonu te Zakonu o trgovačkim društvima i Zakonu o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima. Prilagodba domaćih propisa

odredbama Direktive 2001/24/EZ izvršit će se usvajanjem posebnog Zakona o reorganizaciji i likvidaciji financijskih institucija u I. tromjesečju 2008. godine, a kojim bi se uredilo postupanje u slučajevima likvidacije kreditnih institucija, financijskih institucija, osiguravajućih društava i investicijskih tvrtki.

Republika Hrvatska traži da se kreditne unije, na način na koji su definirane Zakonom o kreditnim unijama (NN 141/06) trajno isključe iz primjene svih odredbi koje se u okviru direktiva EU odnose na kreditne institucije, odnosno da se članak 2. Direktive 2006/48/EZ dopuni odredbom o isključivanju kreditnih unija koje posluju u Republici Hrvatskoj iz primjene odredbi koje se odnose na kreditne institucije. U nastavku dajemo obrazloženje takvog zahtjeva.

Zakon o kreditnim unijama određuje kreditne unije kao financijske institucije u čijem poslovanju sudjeluju svi članovi kreditne unije u cilju ostvarivanja zajedničkog interesa, a na osnovi financijske uzajamnosti članova kreditne unije. Članstvo u kreditnoj uniji temelji se na jednom od načela kao što su zaposlenje kod istog poslodavca, odnosno u istoj djelatnosti, pripadnost određenom zanimanju, odnosno profesiji ili prebivanje na istom području. Obzirom na navedeno, članstvo u kreditnoj uniji je strogo ograničeno.

Aktivnosti kreditne unije su također ograničene. Kreditne unije mogu svojim članovima pružati sljedeće usluge: primanje novčanih depozita članova, odobravanje kredita članovima, davanje jamstava za obveze članova i dodjeljivanje novčanih pomoći članovima kreditne unije. Uz te kunske poslove kreditnim unijama dopušteno je obavljanje mjenjačkih poslova za potrebe članova.

Kreditne unije svojim članovima pružaju ograničeni broj financijskih usluga na načelu uzajamnosti, te stoga predstavljaju zaseban tržišni segment. Temeljna ideja njihova poslovanja, koja je glavni razlog njihova opstanka u Hrvatskoj, jest pružati usluge fizičkim osobama, uključujući i obrtnike, koje ostvaruju skromne prihode, a s kojima banke često nemaju niti mogućnosti niti interesa poslovno komunicirati.

Zakon o kreditnim unijama uređuje poslovanje kreditnih unija na načelima sigurnosti, solventnosti i likvidnosti. Ovaj pristup je znatno jednostavniji od pristupa kojim Direktiva 2006/48/EZ uređuje poslovanje kreditnih institucija i koji će se transponirati u Zakon o kreditnim institucijama. Prema mišljenju Republike Hrvatske, regulatorni okvir Zakona o kreditnim unijama je adekvatan za osiguravanje sigurnog i stabilnog poslovanja kreditnih unija, te je primjereniji veličini, opsegu i složenosti kreditnih unija u Hrvatskoj od okvira koji je određen Direktivom 2006/48/EZ.

Kreditne unije imaju dugu tradiciju u Hrvatskoj. Nedugo nakon osnivanja prve kreditne unije u Europi 1850. godine, osnovana je 1862. kreditna unija u hrvatskom mjestu Pitomači, a početkom XX. stoljeća u Hrvatskoj je već djelovalo 1511 kreditnih unija s oko 250 tisuća članova.

Krajem studenog 2006. godine broj članova štedno-kreditnih zadruga iznosio je 179.362 člana, a štedno-kreditne zadruge su polovicom 2006. godine predstavljale samo 0,5% ukupne aktive svih financijskih posrednika. Ukupna bilančna svota štedno-kreditnih zadruga u Hrvatskoj na dan 30.06.2006. godine iznosila je 1,8 mlrd. kuna (cca 240 mil. eura), a odobrenje za rad imalo je 109 štedno-kreditnih zadruga prisutnih u gotovo svim županijama Republike Hrvatske. Budući da je Zakonom o kreditnim unijama sužen opseg poslova kreditnih unija u odnosu na Zakon o štedno-kreditnim zadrugama ne očekuje se povećanje njihovog udjela u financijskom sustavu Hrvatske u budućnosti.

Sektor		2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	VI/2006.
Štedno-kreditne zadruge	broj	103	107	109	111	109	109
	ukupna aktiva, mil. kuna	987,3	1.105,3	1.386,5	1.502,9	1.652,9	1.780,9
Ukupno financijski sustav, mil. kuna		163.042,2	194.865,8	234.420,5	276.996,9	324.515,6	349.626,9
Udio aktive štedno-kreditnih zadruga u financijskom sustavu, %		0,61	0,57	0,59	0,54	0,51	0,51

U Direktivi 2006/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. koja se odnosi na osnivanje i poslovanje kreditnih institucija, u članku 2. imenovane su institucije na koje se odredbe navedene direktive ne odnose, kao na primjer kreditne unije u Irskoj i Litvi. Zahtijevamo da se i kreditne unije u Republici Hrvatskoj isključe iz primjene Direktive 2006/48/EZ, odnosno da se članak 2. navedene Direktive dopuni odredbom o isključivanju kreditnih unija koje posluju u Republici Hrvatskoj iz primjene odredbi koje se odnose na kreditne institucije. Nekoliko je temeljnih razloga za takav zahtjev. Prvo, kreditnom unijom se smatra financijska institucija koja se bavi primanjem depozita i plasmanom sredstava isključivo svojim članovima čime je njihova djelatnost u usporedbi s kreditnim institucijama znatno ograničena, drugo, postojeće štedno-kreditne zadruge nisu u stanju akumulirati minimalni kapital sukladno zahtjevima direktive 2006/48/EZ, treće, smatramo da je regulatorni okvir Zakona o kreditnim unijama dovoljan da osigura sigurno funkcioniranje kreditnih unija te da je primjereniji njihovoj veličini i složenosti djelovanja od Direktive 2006/48/EZ, i četvrto, njihov ukupni udjel na tržištu financijskih posrednika u Republici Hrvatskoj je vrlo malen i opadajući.

Republika Hrvatska traži da se Hrvatska banka za obnovu i razvitak, na način na koji je definirana Zakonom o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (NN 138/06), trajno isključi iz primjene odredbi koje se u okviru direktiva EU odnose na kreditne institucije, odnosno da se članak 2. Direktive 2006/48/EZ dopuni odredbom o isključivanju Hrvatske banke za obnovu i razvitak iz primjene odredbi koje se odnose na kreditne institucije. U nastavku dajemo obrazloženje takvog zahtjeva.

Zakonom o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (NN 138/06) uređuju se položaj, poslovi, vlasništvo i ovlaštenja Hrvatske banke za obnovu i razvitak (u daljnjem tekstu: HBOR) kao posebne financijske institucije u državnom vlasništvu osnovane posebnim zakonom. HBOR se ne upisuje u sudski registar, ne treba odobrenje središnje banke za pružanje bankovnih i ostalih financijskih usluga te se na ustroj i poslovanje HBOR-a na odgovarajući način primjenjuju odredbe Zakona o trgovačkim društvima koje se odnose na društvo s ograničenom odgovornošću, a ne odredbe koje se odnose na dionička društva (što je organizacijski oblik banaka). Nad HBOR-om se ne može provoditi stečaj niti likvidacija, već može prestati s radom samo na temelju posebnog propisa. Također se HBOR određuje kao razvojna i izvozna banka Republike Hrvatske kojoj je cilj poticanje razvitka hrvatskog gospodarstva sukladno ciljevima državne ekonomske politike (razvoj malog i srednjeg poduzetništva, zaštita okoliša, financiranje infrastrukture, poticanje razvitka manje razvijenih regija te dijelova tržišta koji nisu odgovarajuće podržani putem poslovnih banaka).

Republika Hrvatska iz državnog proračuna uplaćuje temeljni kapital HBOR-a, a sukladno Zakonu o HBOR-u kao sredstva za ostvarivanje zadaća HBOR-a. HBOR ne prima povratna sredstva od javnosti, bilo u obliku depozita ili u drugom obliku poput kontinuiranog izdavanja obveznica ili s njima usporedivih vrijednosnih papira. HBOR je od svojeg osnutka 1992. godine izdao obveznice svega pet puta (1997., 2001., 2002., 2004. i 2006. godine) i to ne na redovitoj osnovi već po potrebi za provođenje razvojnih aktivnosti povjerenih HBOR-u od Republike Hrvatske temeljem Zakona o HBOR-u. Emisije obveznica HBOR-a predstavljaju 45% izvora financiranja HBOR-a (kumulativno knjigovodstveno revidirano stanje zaključno s 31.12.2006. godine). U primarnoj emisiji obveznica HBOR-a bili su uključeni isključivo institucionalni investitori (banke, osiguravajuće kuće, mirovinski fondovi, fondovi za upravljanje imovinom), a prevladavaju investitori iz Austrije i Njemačke. Takvo zaduženje se temelji na ulozi HBOR-a kao razvojne banke Republike Hrvatske koja se zadužuje temeljem jamstva Republike Hrvatske (koje je bezuvjetno, neopozivo i na prvi poziv). Republika Hrvatska jamči za obveze HBOR-a temeljem izričitih odredbi sadržanih u Zakonu o HBOR-u. HBOR ne ulaže u vrijednosne papire osim za potrebe održavanja tekuće likvidnosti. Za razliku od poslovnih banaka HBOR ne kreditira građanstvo, ne prima depozite građanstva niti obavlja poslove poslovnog bankarstva kao druge poslovne banke.

HBOR ne podliježe nadzoru Hrvatske narodne banke već Nadzornog odbora HBOR-a sastavljenog od državnih dužnosnika (pet ministara Vlade Republike Hrvatske, tri člana Hrvatskog sabora i predsjednika Hrvatske gospodarske komore) te nadzoru Hrvatskog sabora, a reviziju poslovanja i financijskih izvještaja HBOR-a obavlja državna revizija. Aktivnosti HBOR-a usklađene su s propisima o tržišnom natjecanju. HBOR veliki dio svojeg poslovanja odnosno plasmana obavlja preko poslovnih banaka (u 2006. godini je, od ukupnog iznosa odobrenih kredita, putem poslovnih banaka odobreno 72%, a izravno 28%).

HBOR je posebna financijska institucija osnovana posebnim zakonom po uzoru na njemački KfW (Kreditanstalt für Wiederaufbau) u svrhu provedbe sličnih zadaća koje provode njemački KfW, španjolski „Instituto de Crédito Oficial“, mađarski „Magyar Fejlesztési Bank Rt.“, finska „Finnvera“ i druge financijske institucije koje su sukladno odredbama članka 2. Direktive 2006/48/EZ izuzete od primjene iste.

Sukladno navedenom zahtijevamo da se Hrvatska banka za obnovu i razvitak isključi iz primjene Direktive 2006/48/EZ, odnosno da se članak 2. navedene Direktive dopuni odredbom o isključivanju Hrvatske banke za obnovu i razvitak iz primjene odredbi koje se odnose na kreditne institucije.

III. b. Osiguranje i mirovinski fondovi

Važeći Zakon o osiguranju najvećim je dijelom usklađen s relevantnom pravnom stečevinom EU. Preostale neusklađenosti otklonit će se kroz usvajanje podzakonskih akata temeljem važećeg Zakona o osiguranju te kroz usvajanje izmjena i dopuna Zakona o osiguranju u II. tromjesečju 2008. godine.

Odredbe direktiva o **životnom i neživotnom osiguranju** koje se odnose na osnivanje i poslovanje društava za osiguranje, podjelu životnog od neživotnog osiguranja te izvješćivanje i reviziju najvećim su dijelom prenesene u važeći Zakon o osiguranju. Preostale neusklađenosti, uključujući i odredbe vezane uz ograničenja ulaganja imovine za pokriće tehničkih pričuva, bit će otklonjene izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju u II. tromjesečju 2008. godine.

Iako su propisi vezani uz jamstveni kapital usklađeni sa zahtjevima direktive, važećim Zakonom o osiguranju predviđeno je usklađivanje s odredbama koje se odnose na izračun **granice solventnosti** društava za osiguranje do kraja 2010. godine uz eventualnu mogućnost nadzornog tijela da na zahtjev društva za osiguranje taj rok produži za dvije godine. Izračun granice solventnosti društava za osiguranje bit će usklađen s Direktivom 73/239/EEZ i Direktivom 2002/13/EZ (za neživotna osiguranja) te Direktivom 2002/83/EZ (za životna osiguranja) usvajanjem izmjena i dopuna Zakona o osiguranju u II. tromjesečju 2008. godine, a izračun granice solventnosti primjenjivat će se od dana pristupanja Hrvatske u EU.

Postojeće manje neusklađenosti vezane uz **specifična neživotna osiguranja**, poput osiguranja pravnih troškova, bit će usklađene s Direktivom 87/344/EEZ izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju u II. tromjesečju 2008. godine.

Važeći Zakon o osiguranju predviđa odgovornost nadređenog društva za osiguranje za obveze **grupe osiguravatelja**, te sadrži definiciju grupe osiguravatelja, propise vezane uz izvješćivanje, upravljanje rizicima, kapitalne zahtjeve te dodatan nadzor. Potpuno usklađivanje s odredbama Direktive 2005/68/EZ koja mijenja Direktivu 98/78/EZ predviđeno je za II. tromjesečje 2008. godine usvajanjem izmjena i dopuna Zakona o osiguranju.

Posrednici i zastupnici u osiguranju kao i djelatnost posredovanja i zastupanja u osiguranju regulirani su važećim Zakonom o osiguranju. Nadzor nad posrednicima i zastupnicima u osiguranju te društvima za posredovanje i zastupanje u osiguranju provodi HANFA. Prema važećem Zakonu posrednici odnosno zastupnici u osiguranju mogu biti fizičke i pravne osobe koje su od HANFA-e dobile ovlaštenje odnosno dozvolu za obavljanje djelatnosti posredovanja ili zastupanja u osiguranju te su upisane u sudski registar (kod pravnih osoba) i registar posrednika i zastupnika u osiguranju odnosno društava za posredovanje i zastupanje u osiguranju. Iznos osiguranih svota osiguranja od profesionalne odgovornosti posrednika i zastupnika u osiguranju bit će usklađen s Direktivom 2002/92/EZ usvajanjem izmjena i dopuna Zakona o osiguranju u II. tromjesečju 2008. godine, a primjenjivat će se od dana pristupanja Hrvatske u EU.

Društva za osiguranje i reosiguranje sastavljaju svoja **financijska izvješća** sukladno Zakonu o osiguranju, Zakonu o trgovačkim društvima, Zakonu o računovodstvu, Zakonu o reviziji te podzakonskim propisima HANFA-e. Financijska izvješća sastavljaju se sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja te se moraju javno objaviti. Većina odredbi u ovom dijelu je usklađena s pravnom stečevinom EU, a neusklađenosti kao što su zahtjevi za objavom bit će otklonjene donošenjem odgovarajućeg podzakonskog akta u 2007. godini.

Odredbe Direktive 2001/17/EZ o **reorganizaciji i likvidaciji društava za osiguranje** najvećim su dijelom prenesene u važeći Zakon o osiguranju, ali nedostaju još odredbe vezane uz javnu objavu reorganizacijskih mjera. Slične neusklađenosti s Direktivom 2001/17/EZ otklonit će se usvajanjem posebnog Zakona o reorganizaciji i likvidaciji financijskih institucija u I. tromjesečju 2008. godine, kojim će se urediti postupanje u slučajevima likvidacije kreditnih institucija, financijskih institucija, društava za osiguranje i investicijskih tvrtki.

Obzirom na istodobno usvajanje Direktive 2005/68/EZ o reosiguranju i važećeg Zakona o osiguranju (kraj 2005. godine), u potonji nisu mogle biti ugrađene odredbe ove Direktive. Stoga će se odredbe vezane uz **reosiguranje** uskladiti s navedenom Direktivom usvajanjem izmjena i dopuna Zakona o osiguranju u II. tromjesečju 2008. godine.

Motorno osiguranje uređeno je Zakonom o osiguranju i Zakonom o obveznim osiguranjima u prometu. Minimalne razine pokrića u motornom osiguranju predviđene postojećim propisima bit će usklađene s Direktivom 84/5/EEZ donošenjem Odluke Vlade Republike Hrvatske, a primjenjivat će se od dana pristupanja Hrvatske u EU.

Usklađivanje Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima s Direktivom 2003/41/EZ o **dobrovoljnim mirovinskim osiguranjima** čiji je pokrovitelj poslodavac izvršit će se u I. tromjesečju 2007. godine usvajanjem izmjena navedenog zakona.

III. c. Infrastruktura financijskog tržišta

Usklađivanje hrvatskih propisa s odredbama Direktive 98/26/EZ o **konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima namire vrijednosnih papira** izvršit će se usvajanjem novog Zakona o platnim sustavima u IV. tromjesečju 2008. godine, odnosno novog Zakona o tržištu vrijednosnih papira u II. tromjesečju 2008. godine i odgovarajućih podzakonskih akata.

Iako postoje brojni propisi koji trenutno uređuju problematiku **financijskog kolaterala** (Zakon o platnom prometu u zemlji, Zakon o tržištu vrijednosnih papira, Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, Ovršni zakon, Zakon o upisniku sudskih i javnobilježničkih osiguranja tražbina vjerovnika na pokretnim stvarima i pravima, Stečajni zakon, Zakon o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima, Zakon o preuzimanju dioničkih društava), zbog jednostavnosti transponiranja odredbi i olakšavanja buduće primjene, usklađivanje s Direktivom 2002/47/EZ izvršit će se usvajanjem Zakona o financijskom kolateralu u II. tromjesečju 2007. godine.

III. d. Tržište vrijednosnicama i investicijske usluge

Zakon o tržištu vrijednosnih papira donesen 2002. godine bio je manjim dijelom usklađen s relevantnom pravnom stečevinom EU. Izmjenama i dopunama navedenog Zakona koje su stupile na snagu 28. prosinca 2006. godine, izvršeno je daljnje usklađenje zakonodavnog okvira Republike Hrvatske s područja tržišta vrijednosnica i investicijskih usluga s pravnom stečevinom EU i to poglavito u dijelu koji se odnosi na uvjete poslovanja ovlaštenih društava i uređenih javnih tržišta, zaštitu ulagatelja, kao i na transparentnost tržišta, a mogućnost obavljanja poslova ovlaštenih društava obuhvaća uz obavljanje poslova s vrijednosnim papirima i mogućnost obavljanja poslova s izvedenicama. S obzirom na navedeno djelomično usklađenje, važeći Zakon o tržištu vrijednosnih papira ne poznaje pojmove sustavnog internalizatora, multilateralnih trgovinskih sustava, reguliranih tržišta, tržišnog operatera, financijskih instrumenata, ugovorno vezanih agenata, podjelu poslova koje ovlaštena društva mogu obavljati na investicijske usluge i aktivnosti i pomoćne usluge, kao ni neke od tih usluga.

Usklađivanje hrvatskog zakonodavstva u ovom dijelu, a posebno vezano uz tržišta financijskim instrumentima (Direktiva 2004/39/EZ), postići će se usvajanjem novog Zakona o tržištu vrijednosnih papira u II. tromjesečju 2008. godine.

Nastavno na Odluku Uprave HANFA-e, usvojenu 14. prosinca 2006. godine, HANFA će pripremiti Nacrt prijedloga Zakona o tržištu vrijednosnih papira i propisati odgovarajuću podzakonsku regulativu za provedbu tog Zakona prema rokovima kako slijedi:

Vrsta dokumenta	Rok za izradu
Izrada 1. Nacrta prijedloga Zakona o tržištu vrijednosnih papira	do 30.09.2007.
Rasprava predstavnika Agencije i MF o 1. Nacrtu prijedloga Zakona o tržištu vrijednosnih papira	do 31.10.2007.
Izrada 2. Nacrta prijedloga Zakona o tržištu vrijednosnih papira	do 30.11.2007.
Rasprava predstavnika Agencije i MF o 2. Nacrtu prijedloga Zakona o tržištu vrijednosnih papira	do 15.12.2007.
Izrada konačnog Prijedloga Zakona o tržištu vrijednosnih papira	do 30.12.2007.
Dostava konačnog Prijedloga Zakona o tržištu vrijednosnih papira na očitovanje MF	do 15.01.2008.
Dostava konačnog Prijedloga Zakona o tržištu vrijednosnih papira na očitovanje EK	do 15.03.2008.
Konačna verzija Prijedloga Zakona o tržištu vrijednosnih papira po primitku očitovanja EK i puštanje u proceduru donošenja	do 15.04.2008.

U Hrvatskoj ne postoji službeno priznata **shema osiguranja ulagatelja**, već će se ista uspostaviti u okviru Središnje depozitarne agencije tijekom 2008. godine temeljem novog Zakona o tržištu vrijednosnih papira (II. tromjesečje 2008. godine).

Određivanje **uvjeta za uvrštavanje u službenu kotaciju burze te obveza transparentnosti podataka o izdavateljima čijim se vrijednosnim papirima trguje na uređenom tržištu** regulirani su postojećim Zakonom o tržištu vrijednosnih papira, a njihovu provedbu nadzire HANFA. Sukladno važećim propisima HANFA određuje detaljne zahtjeve za izdavatelja prije pripreme javne ponude vrijednosnih papira, a svi vrijednosni papiri u javnoj ponudi moraju biti izdani u nematerijaliziranom obliku. Izdavatelj je obvezan javno objavljivati svoja financijska izvješća u propisanim rokovima, kao i sve informacije koje bi mogle utjecati na cijenu njegovog vrijednosnog papira. Nadalje, HANFA mora biti obaviještena o prodaji odnosno kupnji određenih postotaka izdanja vrijednosnih papira. Postojeće neusklađenosti, poput službenog sustava javne objave informacija, bit će otklonjene novim Zakonom o tržištu vrijednosnih papira u II. tromjesečju 2008. godine.

Postojeći Zakon o tržištu vrijednosnih papira regulira detaljno **sadržaj prospekta**. HANFA nadzire usklađenost prospekta sa zakonskim odredbama i odobrava prospekt. Prospekt mora sadržavati potpune, točne i objektivne informacije o poslovanju izdavatelja te mora biti izdan kao jedan dokument, a može se objaviti kao umetak u jednim dnevnim novinama koje se redovito prodaju na cijelom teritoriju Republike Hrvatske, ili tako da uz poziv na upis vrijednosnih papira u tim dnevnim novinama objavi i mjesta na kojima se prospekt može besplatno dobiti i adresu na kojoj se može besplatno naručiti poštom. U Hrvatskoj nisu u skladu s pravnom stečevinom EU regulirane iznimke od obveze izdavanja vrijednosnih papira, uključivanje sažetka u prospekt te rokovi u kojima HANFA odobrava prospekt, a iste će biti regulirane novim Zakonom o tržištu vrijednosnih papira u II. tromjesečju 2008. godine.

Onemogućavanje **zlouporebe tržišta** uključeno je u odredbe Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga i Zakona o tržištu vrijednosnih papira, kojima su uređeni postupci kod trgovanja uz povlaštene informacije i kod manipuliranja tržištem. Usvajanjem novog Zakona o tržištu vrijednosnih papira u II. tromjesečju 2008. godine otklonit će se preostale neusklađenosti koje se primjerice odnose na investicijsko savjetovanje i sankcioniranje manipuliranja tržištem.

Zakon o investicijskim fondovima iz 2005. godine u najvećoj je mjeri usklađen s pravnom stečevinom EU koja se odnosi na **UCITS**, društva za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire. Usvajanjem relevantne podzakonske regulative u 2007. godini temeljem navedenog zakona otklonit će se sve preostale neusklađenosti s pravnom stečevinom EU kojom se reguliraju investicijski fondovi.

III. e. Administrativna sposobnost

Sukladno važećem Zakonu o bankama za nadzor banaka, stambenih štedionica i budućih štednih banaka zadužena je **Hrvatska narodna banka**, a u budućnosti će biti zadužena i za nadzor kreditnih unija. Za nadzor postojećih štedno-kreditnih zadruga zaduženo je Ministarstvo financija.

Kreditne institucije činile su krajem 2006. godine 33 banke (preko 79% ukupne aktive svih financijskih posrednika), 5 stambenih štedionica (1,7% ukupne aktive svih financijskih posrednika) te 105 štedno-kreditnih zadruga (0,5% ukupne aktive svih financijskih posrednika).

Hrvatska narodna banka je neovisna institucija osnovana sukladno Zakonu o Hrvatskoj narodnoj banci. Unutar njezinog Sektora bonitetne regulative i nadzora banaka djeluje pet direkcija.

Naziv organizacijskog dijela u HNB	Broj zaposlenih				
	31/12/2004.	31/12/2005.	31/12/2006.	31/12/2007.	31/12/2008.
Sektor bonitetne regulative i nadzora banaka	4	4	4	12	16
Direkcija za bonitetnu regulativu i analizu bankarskog sustava	11	11	13	13	13
Direkcija za specijalistički izravni nadzor banaka	22	22	22	22	22
Direkcija za izravni nadzor upravljanja rizicima	23	27	32	32	32
Direkcija za bonitetnu analizu	20	22	21	21	21
Direkcija za licenciranje i tržišno natjecanje	9	8	8	8	8
Ukupno	89	94	100	108	112

*podaci za 2007. godinu su planirani i uključeni u proračun HNB, dok su podaci za 2008. godinu procjena

Krajem 2006. godine u navedenom Sektoru bilo je zaposleno 100 djelatnika, od čega više od polovice predstavljaju djelatnici koji obavljaju izravni nadzor (*on-site*).

U 2006. godini izravnim nadzorom bilo je obuhvaćeno oko 94,20% ukupne aktive svih banaka i stambenih štedionica. U svom razvoju od 1995. godine do 2003. godine izravnim nadzorom poslovanja bilo je obuhvaćeno cjelokupno poslovanje nadziranih institucija, da bi se od 2003. godine počeli provoditi ciljani izravni nadzori poslovanja, a ukupan nadzor zasniva se na procjeni rizičnosti nadziranih institucija.

Poslove izravnog nadzora banaka (*on-site supervision*) obavljaju Direkcija za izravni nadzor upravljanja rizicima i Direkcija za specijalistički izravni nadzor banaka. Zbog specijalističkog pristupa nadzoru poslovanja banaka, kao i izvršenja zadataka vezanih uz pripremu nove regulative tijekom 2006. zaposleni su stručnjaci iz područja informatike i matematike.

HNB Izravni nadzori	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
Nadzor cjelokupnog poslovanja	8	0	4	9	10
Nadzor pojedinih segmenta poslovanja	34	33	32	23	25
Ukupan broj izravnih	42	33	36	32	35

nadzora					
Pregledana aktiva u izravnom nadzoru (u tisućama kuna)	197,947,567.78	249,766,766.29	293,103,710.02	-	-
Postotak ukupne pregledane aktive	84.36	93.75	94.20	-	-

*podaci za 2007. godinu su planirani i uključeni u proračun HNB, dok su podaci za 2008. godinu procjena

U cilju poboljšanja suradnje s domaćim (*home*) nadzornicima, obzirom na visok udio stranog vlasništva u bankama i stambenim štedionicama (preko 90%), Hrvatska narodna banka je do konca 2006. godine sklopila sporazume o suradnji s relevantnim nadzornim tijelima u Austriji, Italiji i Mađarskoj dok je Banque de France upućena inicijativa za sklapanje istovrsnog sporazuma. Hrvatska narodna banka je kao domaći (*home*) nadzornik sklopila sporazum i s relevantnim nadzornim tijelima u Federaciji Bosne i Hercegovine. Također, Sporazum o suradnji potpisan je i s HANFA-om, Uredom za sprečavanje pranja novca u okviru Ministarstva financija, a u pripremi je i potpisivanje sporazuma s Deviznim inspektoratom u okviru Ministarstva financija.

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (HANFA) započela je s radom 01. siječnja 2006. godine, a slijednik je triju nadzornih tijela:

- Direkcije za nadzor društava za osiguranje (DINADOS)
- Komisije za vrijednosne papire Republike Hrvatske (Komisija)
- Agencije za nadzor mirovinskih fondova i osiguranja (HAGENA)

Preuzimanjem njihovih nadležnosti HANFA je postala zadužena za nadzor svih nebankovnih financijskih posrednika: burzi i uređenih javnih tržišta, ovlaštenih društava i izdavatelja vrijednosnih papira, brokera i investicijskih savjetnika, institucionalnih ulagatelja, Središnje depozitarne agencije, društava za upravljanje investicijskim, privatizacijskim investicijskim i mirovinskim fondovima, investicijskih fondova, privatizacijskih investicijskih fondova, mirovinskih fondova, Fonda hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji i Umirovljeničkog fonda, Središnjeg registra osiguranika, društava za osiguranje, društava za reosiguranje, mirovinskih osiguravajućih društava, zastupnika i posrednika u osiguranju, društava za zastupanje i posredovanje u osiguranju, te pravnih osoba koje se bave poslovima leasinga i factoringa, osim ako ih banke obavljaju unutar svoje registrirane djelatnosti.

Krajem 2006. godine u Republici Hrvatskoj je djelovalo 20 društava za osiguranje i 2 društva za reosiguranje, 1 mirovinsko osiguravajuće društvo, 4 obvezna i 16 dobrovoljnih mirovinskih fondova, 72 otvorena i 7 zatvorenih investicijskih fondova i 66 leasing društava¹. Ukupna aktiva nebankovnog financijskog sektora predstavljala je krajem 2006. godine oko 21% ukupne aktive svih financijskih institucija.

HANFA je organizirana na sljedeći način:

Naziv organizacijskog dijela u HANFA-i	Broj zaposlenih		
	31/12/2006	31/12/2007	31/12/2008
Uprava	23	28	33
Sektor za licenciranje i provođenje zakonskih mjera	19	26	31
Sektor za Superviziju I	15	25	31

¹ Rok za usklađenje s odredbama Zakona o leasingu (NN 135/06) koji je stupio na snagu 21.12.2006. je šest mjeseci od dana stupanja na snagu, uslijed čega će najvjerojatnije doći do promjene u broju leasing društava.

Sektor za Superviziju II	18	28	34
Sektor za procjenu rizika, istraživanje i statistiku	7	12	17
Sektor za suradnju i unapređenje poslovanja	6	9	14
Pripravnici	14	5	5
Ukupno	102	133	165

*podaci za 2007. godinu su planirani i uključeni u proračun HANFA-e, dok su podaci za 2008. godinu procjena

HANFA je početkom 2007. godine imala ukupno 102 zaposlenika. Od ukupno 33 zaposlenika u Sektorima za Superviziju I i Superviziju II, 19 zaposlenika obavlja izravni nadzor, a 12 zaposlenika obavlja neizravni nadzor. Početkom 2007. godine HANFA je zapošljavala više od 50% ukupno planiranog broja zaposlenih. Do kraja 2008. godine planirani broj zaposlenih je oko 165 zaposlenika.

Sektor za Superviziju I obavlja poslove izravnog i neizravnog nadzora, te analize financijskih izvješća i drugih zatraženih podataka: društava za osiguranje, društava za reosiguranje, društava za posredovanje i zastupanje u osiguranju, zastupnika i posrednika u osiguranju, mirovinskih osiguravajućih društava i trgovačkih društava koja obavljaju poslove leasinga i factoringa.

U Sektoru supervizije I je u razdoblju od 01.01. do 31.12.2006. godine otvoreno 58 upravnih predmeta, pri čemu je riješeno 45 predmeta, dok ih je 13 u postupku rješavanja. U istom je razdoblju otvoren 1791 neupravni predmet, od kojih je riješeno 1760, a otvoreno ih je 31. Podneseno je 6 zahtjeva za pokretanje prekršajnih prijava, oduzeta jedna licenca društvu za osiguranje te jedna suglasnost članu uprave društva za osiguranje.

Statistika izravnih nadzora za Superviziju I je sljedeća:

HANFA	2006.	2007.	2008.
Izravni nadzor - Supervizija I			
Društva za osiguranje i reosiguranje			
Nadzor cjelokupnog poslovanja	-	2	2
Nadzor pojedinih segmenta poslovanja	34	18	10
<i>Ukupan broj izravnih nadzora</i>	<i>34</i>	<i>20</i>	<i>12</i>
Društva za posredovanja i zastupanje u osiguranju			
Nadzor cjelokupnog poslovanja	1	10	10
Nadzor pojedinih segmenta poslovanja	-	8	16
<i>Ukupan broj izravnih nadzora</i>	<i>1</i>	<i>18</i>	<i>26</i>
Leasing i factoring društva			
Nadzor cjelokupnog poslovanja	9	10	8
Nadzor pojedinih segmenta poslovanja	-	4	4
<i>Ukupan broj izravnih nadzora</i>	<i>9</i>	<i>14</i>	<i>12</i>

*podaci za 2007. godinu su planirani i uključeni u proračun HANFA-e, dok su podaci za 2008. godinu procjena

Sektor za Superviziju II obavlja poslove izravnog i neizravnog nadzora te analize financijskih izvješća i drugih zatraženih podataka: burzi i uređenih javnih tržišta, ovlaštenih društava i izdavatelja vrijednosnih papira, brokera i investicijskih savjetnika, institucionalnih ulagatelja, Središnje depozitarne agencije, društava za upravljanje investicijskim, privatizacijskim investicijskim i mirovinskim fondovima, investicijskih fondova, privatizacijskih investicijskih fondova, mirovinskih fondova, Fonda hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji i Umirovljeničkog fonda, te nadzire poslove depozitne i skrbničke banke i Središnjeg registra osiguranika (REGOS).

U Sektoru za superviziju II su u razdoblju od 01.01. do 31.12.2006. godine otvorena 174 predmeta koja se odnose na subjekte nadzora, od kojih je 111 upravnih, a 63 neupravna.

Statistika izravnih nadzora za Superviziju II je sljedeća:

HANFA Izravni nadzor - Supervizija II	2006.	2007.	2008.
Izdavatelji			
Nadzor cjelokupnog poslovanja	18	15	20
Nadzor pojedinih segmenta poslovanja	74	47	52
<i>Ukupan broj izravnih nadzora</i>	92	62	72
Ovlaštena društva			
Nadzor cjelokupnog poslovanja	4	28	30
Nadzor pojedinih segmenta poslovanja	15	20	18
<i>Ukupan broj izravnih nadzora</i>	19	48	48
Društva za upravljanje investicijskim fondovima			
Nadzor cjelokupnog poslovanja	6	28	28
Nadzor pojedinih segmenta poslovanja	1	14	14
<i>Ukupan broj izravnih nadzora</i>	7	42	42
Društva za upravljanje mirovinskim fondovima			
Nadzor cjelokupnog poslovanja	6	8	8
Nadzor pojedinih segmenta poslovanja	3	4	4
<i>Ukupan broj izravnih nadzora</i>	9	12	12

*podaci za 2007. godinu su planirani i uključeni u proračun HANFA-e, dok su podaci za 2008. godinu procjena

U planu za 2007. godinu je i nadzor nad poslovanjem Fonda hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i njihovih obitelji te Umirovljeničkog fonda.

HANFA je preuzela od DINADOSA i HAGENE potpisane sporazume o suradnji s relevantnim nadzornim tijelima zaduženim za nadzor osiguranja i mirovinskih osiguranja u Sloveniji i Makedoniji, a od Komisije sporazume s nadzornim tijelima u Austriji, Albaniji, Bugarskoj, Federaciji Bosne i Hercegovine, Makedoniji, Turskoj, Srbiji, Republici Srpskoj, Crnoj Gori te Rumunjskoj. U sljedećem razdoblju HANFA planira potpisivanje ažuriranih sporazuma o suradnji koje su prije nje sklopile DINADOS, HAGENA i Komisija. Ažuriranje je potrebno obzirom na donošenje novih zakona i izmjene i dopune važećih zakona kojima su uređene aktivnosti i ovlasti HANFA-e. HANFA će uskoro sklopiti i sporazume o suradnji s Uredom za sprečavanje pranja novca u sklopu Ministarstva financija, te s mađarskim nadzornim tijelom.

Prilog 1.

Vremenski raspored usvajanja zakona u cilju usklađenja
s pravnom stečevinom EU vezanom uz financijske usluge

RED. BR.	PROPIS REPUBLIKE HRVATSKE (ROK USKLAĐIVANJA) / RELEVANTNA PРАВNA STEČEVINA EU
Banke i financijski konglomerati	
1.	Zakon o kreditnim unijama (IV. tromjesečje 2006.)
2.	Zakon o osiguranju depozita (I. tromjesečje 2008.)
	Direktiva 94/19/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 1994. o sustavima osiguranja depozita
3.	Zakon o kreditnim institucijama (I. tromjesečje 2008.)
	Direktiva 2006/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o osnivanju i poslovanju kreditnih institucija i Direktiva 2006/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o adekvatnosti kapitala investicijskih tvrtki i kreditnih institucija - Direktiva o kapitalnim zahtjevima
	Direktiva 2000/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. rujna 2000. o započinjanju, obavljanju i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za izdavanje elektroničkog novca
	Direktiva 86/635/EEZ Vijeća od 8. prosinca 1986. o godišnjim računima i konsolidiranim računima banaka i drugih financijskih institucija
	Direktiva 89/117/EEZ Vijeća od 13. veljače 1989. o obvezama podružnica kreditnih i financijskih institucija otvorenih u nekoj državi članici pri čemu takve institucije imaju svoja sjedišta izvan dotične države članice, a koje se obveze odnose na objavljivanje godišnjih računovodstvenih dokumenata
4.	Zakon o reorganizaciji i likvidaciji financijskih institucija (I. tromjesečje 2008.)
	Direktiva 2001/24/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 4. travnja 2001. o reorganizaciji i likvidaciji kreditnih institucija
	Direktiva 2001/17/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. ožujka 2001. o reorganizaciji i likvidaciji osiguravajućih društava
5.	Zakon o financijskim konglomeratima (III. tromjesečje 2008.)
	Direktiva 2002/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2002. o dodatnom nadzoru kreditnih institucija, osiguravajućih društava i investicijskih tvrtki u financijskom konglomeratu koja izmjenjuje Direktive Vijeća 73/239/EEZ, 79/267/EEZ, 92/49/EEZ, 92/96/EEZ, 93/6/EEZ i 93/22/EEZ i Direktive 98/78/EZ and 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća
6.	Zakon o institucijama elektronskog novca (I. tromjesečje 2008.)
	Direktiva 2000/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. rujna 2000. o započinjanju, obavljanju i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za izdavanje elektroničkog novca
Osiguranje i mirovinski fondovi	
7.	Zakon o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima (I. tromjesečje 2007.)

RED. BR.	PROPIS REPUBLIKE HRVATSKE (ROK USKLAĐIVANJA) / RELEVANTNA PRAVNA STEČEVINA EU
	Direktiva 2003/41/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 3. lipnja 2003. o djelatnostima i nadzoru institucija za dobrovoljno mirovinsko osiguranje čiji je pokrovitelj poslodavac
8.	Zakon o osiguranju (II. tromjesečje 2008.)
	<p>Direktiva 2005/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2005. o reosiguranju kojom se izmjenjuju i dopunjuju Direktive Vijeća 73/239/EEZ, 92/49/EEZ, kao i Direktive 98/78/EZ i 2002/83/EZ</p> <p>Direktiva 2002/92/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 9. prosinca 2002. o posredovanju pri osiguranju</p> <p>Direktiva 2002/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. studenoga 2002. o životnim osiguranjima</p> <p>Direktiva Vijeća 98/78/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. listopada 1998. o dopunskom nadzoru društava za osiguranje i grupa osiguravatelja</p> <p>Direktiva Vijeća 91/674/EEZ od 19. prosinca 1991. o godišnjim i konsolidiranim financijskim izvješćima kod društava za osiguranje</p> <p>Direktiva Vijeća 87/344/EEZ od 22. lipnja 1987. o usklađenju zakona, propisa i upravnih odredbi na području osiguranja pravne zaštite</p> <p>Prva Direktiva Vijeća 73/239/EEZ od 24. srpnja 1973. o usklađivanju zakona i drugih propisa na području pokretanja i obavljanja djelatnosti direktnog neživotnog osiguranja</p>
Infrastruktura financijskog tržišta	
9.	Zakon o financijskom kolateralu (II. tromjesečje 2007.)
	Direktiva 2002/47/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. lipnja 2002. koja se odnosi na ugovore o financijskom osiguranju
10.	Zakon o platnim sustavima (IV. tromjesečje 2008.)
	Direktiva 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 1998. o konačnom obračunu u sustavima za obračunavanje plaćanja i vrijednosnica
Tržište vrijednosnicama i investicijske usluge	
11.	Zakon o tržištu vrijednosnih papira (II. tromjesečje 2008.)
	<p>Direktiva 2006/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o adekvatnosti kapitala investicijskih tvrtki i kreditnih institucija</p> <p>Direktiva 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata kojom se mijenjaju i nadopunjuju Direktive Vijeća 85/611/EEZ i 93/6/EEZ te Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 2000/12/EZ i opoziva Direktiva Vijeća 93/22/EEZ</p> <p>Direktiva 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2004. o usklađivanju zahtjeva u pogledu transparentnosti podataka o izdavateljima čije su dionice uvrštene u trgovanje na uređenom tržištu, kojom se mijenja i nadopunjuje Direktiva 2001/34/EZ</p> <p>Direktiva 2004/72/EZ od 29. travnja 2004. o provedbi Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu prihvaćenih tržišnih praksi, definicije povlaštenih informacija u svezi s robnim derivatima, sastavljanja popisa upućenih osoba, izvješća o transakcijama</p>

RED. BR.	PROPIS REPUBLIKE HRVATSKE (ROK USKLADIVANJA) / RELEVANTNA PRAVNA STEČEVINA EU
	<p>rukovoditelja i izvješća o sumnjivim transakcijama</p> <p>Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 2003/71/EZ od 4. studenog 2003. o prospektu koji će se objaviti nakon što se vrijednosni papiri javno ponude ili prihvate za trgovanje, te kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 2001/34/EZ</p> <p>Direktiva 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o neovlaštenom korištenju i odavanju povlaštenih informacija i manipuliranju na tržištu (zlouporaba tržišta)</p> <p>Direktiva 2003/124/EZ od 22. prosinca 2003. o provedbi Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu definiranja i javne objave povlaštenih informacija te definicije manipuliranja na tržištu</p> <p>Direktiva 2003/125/EZ od 22. prosinca 2003. o provedbi Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. prosinca 2003. u pogledu nepristranog davanja investicijskih preporuka i razotkrivanja sukoba interesa</p> <p>Direktiva 2001/34/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. svibnja 2001. o uvrštenju vrijednosnih papira u službenu kotaciju burze i o podacima koje treba objaviti o tim vrijednosnim papirima</p> <p>Direktiva 97/9/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 3. ožujka 1997. o shemama osiguranja ulagatelja</p>